

4 pav. Spėjamo kelio liekanos perkasoje 34 iš ŠV. A. Venckūno nuotr.

Fig. 4. The remains of the apparent road in trench 34, as seen from the NW

kapų pagal juose ar jų aplinkoje aptiktas Žygimanto Augusto valdymo laikotarpio sidabrines monetas datuojami XVI a. pabaiga – XVII a. I puse, vienas – veikiausiai XX a. 25 kapai, kuriuose aptikta osteologinės medžiagos – vaikų ir paauglių. Kai kurie vaikų kapai identifikuoti tik pagal karstų ar kitų medinių konstrukcijų liekanas smėlyje. Daugelis mirusiųjų laidoti aukštielninki, tačiau kapų orientavimas, nors ir vyravo V kryptis, labai įvairus.

Šaltinių gatvėje supiltame maišyto smėlio sluoksnyje surasta žmonių kaulų iš suardytų kapų – galimai iš netoliese, sklypuose Aguonų g. 9, 11 ir Šaltinių g. 28, 28A ar platesnėje teritorijoje buvusių palaidojimų.

The old cemetery at Aguonų St. 17, Vilnius

In 2018–2020, an excavation (4547 m^2) was conducted on the plot at Aguonų St. 17, Vilnius, and in its vicinity (Fig. 1). A thick cultural layer, the majority of which dates to the 20th century, had formed on the plot in question (Fig. 3). The apparent remains of a road marked in the 1798 plan of Vilnius were discovered in the trenches excavated in the central part of the plot (Fig. 4), the remains of apparent fortifications in the NW part of the plot (Fig. 2). The remains of 60 individuals buried in a layer of sand were discovered under the remains of a windmill in the SW part of the plot. Based on the Sigismund II Augustus coins, they date to the late 16th – first half of the 17th century.

Alma Lekniutė, Medeina Gailiūtė

Kapinės Klaipėdoje, Pušyno g. 29

2019 m. rugpjūčio 13 d. Klaipėdoje, ties Pušyno g. 29 namu, išmetamose žemėse pastebėta žmogaus kaukolė ir kiti kaulai. Darbus sustabdę rangovai pranešė apie rastus kaulus. Nuvykus į darbų vietą, išmestose žemėse surinkti 9 ilgieji kaulai bei nemažai smulkių kaulų fragmentų, sveika kaukolės dalis bei antros kaukolės fragmentai. Tranšėjos PV sienelėje apie 1,1 m gylyje fiksuoti anatomine tvarka išsidėsčiusio skeleto fragmentai bei kiek šiauriau – karsto liekanos (?). Kaulai palikti *in situ.* ŠR sienelėje, apie 90 cm gylyje fiksuoti karsto (?) fragmentai, žemėjantys iki 1,2 m gylio nuo žemės paviršiaus. Virš jo sienelėje rasta kaulų fragmentų, kurie buvo palikti *in situ.*

1 pav. Tyrimų situacijos planas: 1 – tirtos perkasos. A. Lekniutės brėž.

Fig. 1. Situation plan of the investigation: 1 – excavated trenches

2 pav. Kapai 5 ir 2. A. Lekniutės nuotr.

Fig. 2. Burials 5 and 2

2019 m. spalio–lapkričio mėnesiais Pušyno g. 29 vykdyti detalieji tyrimai ir žvalgymai (1 pav.). Vieta apie 50 m nutolusi į PR nuo Klaipėdos senųjų kapinių, vadinamų Vitės kapinėmis. Iki įžemio ištirtos dvi perkasos: apie 14x2 m dydžio (28 m^2) perkasa 1, kurioje darytos išpjovos vidutiniškai apima 7,7 m^2 plotą, bei perkasa 2 – 5,4x1,1 m (iš viso apie 5,94 m^2). Bendras tirtas plotas – apie 41,64 m^2.

Perkasa 1 ilgosiomis kraštinėmis orientuota ŠV–PR kryptimi. Po 10–20 cm storio velėnos ir juodžemio sluoksniais atidengtas iki 40–60 cm storio pilkos smėlingos žemės sluoksnis su raudono molio plytų duženomis, smulkiais lauko akmenimis bei XX a. radiniais. Šiame sluoksnyje, apie 65 cm gylyje fiksuotas ŠR–PV kryptimi paklotas apšvietimo kabelis, kurį įrengiant apardyti apie 55 cm atstumu vienas nuo kito esantys kapai 2 ir 5 (2 pav.). Giliau fiksuotas apie 50–80 cm storio šviesiai rusvas smulkios frakcijos smėlis, kuriame PR–ŠR perkasos dalyje taip pat fiksuota žvyro bei tamsesnio rusvo smėlio intarpų. Šiame sluoksnyje, apie 40 cm gylyje pradėjo ryškėti kapų perkasimai bei kontūrai. Perkasoje fiksuoti 25 suaugusiems individams ir vaikams skiriami sveiki ir apardyti griautiniai palaidojimai lentiniuose karstuose (3 pav.). Apie 1,4 m gylyje atidengtas įžemis – balsvas smulkios frakcijos smėlis.

Radinių gausiau kapuose 6, 8 bei kape 13. Preparuojant *kapą 6*, ties krūtinės sritimi surastos kelios žalvarinės sagos, ties mirusiojo dešinės rankos riešo–delno kaulais aptiktas kaolino pypkės kotelio fragmentas. *Kape 8* ant dešiniosios rankos pirštakaulio surastas žalvarinis juos-

tinis žiedas (vestuvinis?). *Kape 13* ties krūtinės sritimi, kairėje pusėje fiksuoti audinio fragmentai su žalvariniais užsegimais (kabliukais ir kilputėmis), išlikęs 8x4,5 cm dydžio audinys su užsegimais. Dalyje kapų aptikta karsto vinių. Kai kurių kapų dalys nukastos liejant betoninius pamatus slėptuvei (?).

ŠR–PV kryptimi orientuota ***perkasa 2*** atidengta ties PV perkasos 1 sienele. Per visą perkasos plotą fiksuoti ankstesnių statybų metu intensyviai permaišyti sluoksniai. Perkasos PV dalyje po paviršiniais XX a. suformuotais sluoksniais 25 cm gylyje fiksuotas intensyviai permaišytas pilkos žemės sluoksnis su raudonų plytų duženomis, betono luitais, metalinių betono sutvirtinimų fragmentais bei pavieniais žmonių kaulais. Šiame permaišytame sluoksnyje pavieniai žmonių kaulai fiksuoti iki 1,3–1,4 m gylio. Perkasos ŠR dalyje, vidutiniškai 40 cm gylyje atidengtas tamsiai rudas perkastas smėlis, kuriame fiksuoti apardyti griautiniai *kapai 26* ir *27*, atkasti vidutiniškai 60–65 cm gylyje (išlikusi tik apatinė skeleto dalis – blauzdos ir pėdų kaulai). Spėjama, kad viršutinė griaučių dalis nukasta anksčiau šioje vietoje vykdytų statybų metu. ŠV ir PV kapo aplinkoje fiksuotas tamsiai pilkos permaišytos žemės perkasimas, kuriame tyrimų metu įvairiame gylyje fiksuoti pavieniai žmonių kaulai. Po išlikusia kapo 26 dalimi 75 cm gylyje atidengtas apardytas griautinis vaiko palaidojimas 27 lentiniame karste.

Iš viso 2019 m. ištirti 27 kapai, iš kurių 5 kapai palikti *in situ*. Tamsesniame rudame smėlyje aptikta suaugusių individų ir vaikų kapų, dalyje kapų fiksuoti pavieniai radiniai (plastikinės sagos, vestuvinis žiedas, kaolino pypkės fragmentai), taip pat pavieniai kaulai iš statybos darbų metu visiškai suardytų kapų. Atidengti griautiniai kapai, orientuoti PV–ŠR kryptimi, mirusieji palaidoti ant nugaros. Kapai datuojami XIX–XX a.

3 pav. Vaikų kapai 11 ir 12. M. Gailiūtės nuotr.

Fig. 3. Child burials 11 and 12

The cemetery at Pušyno St. 29, Klaipėda

In 2019, a human skull and other bones were noticed in the spoil from a site where a storm drain network is being laid at Pušyno St. 29 (Klaipėda, W Lithuania). Two trenches totalling roughly 41.64 m^2 were excavated at this location (Fig. 1), revealing 27 19th–20th-century adult and child inhumations in plank coffins oriented SW–NE. The individuals lay supine (Figs. 2, 3). Isolated human bones and bone fragments were recorded in the burials' backfill.